

SLOVENSKI GOSPODAR.

List ljudstvu v pouk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 4 K, za pol leta 2 K in za četrt leta 1 K. Naročnina za Nemčijo 5 K, za druge izvenavstrijske dežele 6 K. Kdor hodi sam ponj, plača na leto samo 3 K. Naročnina se pošilja na: Upravništvo „Slovenskega Gospodarja“ v Mariboru. — List se pošilja do odpovedi. — Deležniki „Katoliškega tiskovnega društva“ dobivajo list brez posebne naročnine. — Posamezni listi stanejo 10 v. — Uredništvo: Koroška cesta št. 5. — Rokopisi se ne vračajo. — Upravništvo: Koroška cesta št. 5, vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. — Za inserate se plačuje od enostopne petitvrste za enkrat 15 v, za dvakrat 25 v, za trikrat 35 v. Za večkratne oglase primeren popust. Inserati se sprejemajo do srede popoldne. — Nezaprte reklamacije so poštnine proste.

Bodočnost kmetskega stanu.

V Bosni in Ercegovini bodo odpravili desetino, tako poročajo vsi časopisi. Bosna in Ercegovina sta po pravici turški pokrajini, samo da stojita od 1878 leta pod avstro-ogrosko upravo. Za to so javne razmere v teh dveh deželah celo drugače urejene kakor pri nas.

Tudi v Avstriji smo imeli desetino in tlako do l. 1848. ali pravzaprav do l. 1858. Ko je namreč nastopil sedanji cesar Franc Jožef l. 1848. vlado, je ukrenil, da se tlaka in desetina v njegovi državi v teku deset let odpravi ter zaukazal, da njegova vlada vse stori, kar bo za javni blagor in mir po odpravi desetine potrebno. Toda vlada ni bila kos veliki nalogi, katero ji je cesar poveril, odpravila je sicer tlako in desetino, a kar je postavila na mesto njih, je bilo polovičarsko delo.

Kmet je prej plačeval dačo v obliki desetine in sicer grajščinam. Grajščine pa so morale opravljati vsa dela, ki jih sedaj imajo gospodje pri okrajnih glavarstvih, pri sodiščih, pri davkarji. Ko pa je bila tlaka in desetina odpravljena, tedaj so stisnili kmetu v roke davčno knjižico in kar je prej plačeval z delom in pridelki, je sedaj moral plačevati v denarju. Prej je grajščinski valpet naganjal kmete k delu in jih goljufal pri desetini, sedaj pa hodi eksekutor okoli kmetov, ter jim prodaja živino, orodje, posestvo, če ne morejo plačati dače v denarju.

Nihče si ne želi nazaj časa tlake in desetine, ko so švigali biči nemških valpetov po brbtih naših kmetov in ko so jih grajščinski uradniki goljufali na vseh straneh, a tudi

doba davčnih eksekutorjev za naše kmete ni prijetna.

Namesto s pridelki mora dandanes kmet plačevati z denarjem. Odkod pa naj vzame denar? Samoumevno, da iz pridelkov. Toda tukaj se vidi, da vlada ni poskrbela za kmeta, ko mu je dala davčno knjižico v roke! Kmet ni gospodar svojih pridelkov. Kmet mora prodati svoje pridelke, ker potrebuje denar, a cene ne narekuje kmet, ampak oni, ki kupuje. Pri nobenem drugem stanu ni kaj takega opazovati. Zato pa tudi cene kmetskimi pridelkom vedno padajo, dočim se cene vseh drugih proizvodnih stanov zvišujejo. Ali ni vse dražje dandanes: blago, obleka, meso, delavci itd.?

Človeška družba je navezana na pridelke kmetove. Žito, krompir, sadje, les itd. so in bodo drugi stanovi ali vsaj drugi kraji morali vedno kupovati. Če bi se n. pr. kmetje cele Avstrije, ki pridelujejo krompir, združili ter rekli, letos ne prodamo krompirja pod to in to ceno, in bi njih državni poslanci ne dovolili vladi, uvažati krompirja iz drugih držav, potem bi ali morala Avstrija se odredi krompirju ali pa ga kupiti po ceni, ki jo zahtevajo pridelovalci. Gotovo bi se zgodilo zadnje, kajti krompir je prepotraben za vsakdanji živež. In tako bi lahko kmetje storili pri vseh svojih pridelkih. Potem bi lahko nastavili tako visoke cene, da bi se jim plačalo delo popolnoma; da bi lahko plačevali služabnike tako visoko, da jim ne bi silili nikamor; da bi lahko sebi in služabnikom poskrbeli za onemoglost in starost; skratka živeli bi ob svojih pridelkih, zdaj pa gladujejo in propadajo, drugi stanovi pa kupujejo njih pridelke pod ceno.

Vlada je izročila kmeta na milost in nemilost kapitalu, ki je gospodar kmetovim pri-

delkom. Celo drugače pa bi bilo, ako bi vlada svoječasno združila kmete trdno in nerazdružljivo ravno z ozirom na pridelovanje in prodajanje kmetskih pridelkov. Tega ni storila. Za to si mora kmet sam pomagati! Združevati se mora v zadrugah! Zadruge imajo pomen samoosvojitve kmetskega stanu.

Pred leti je pokojni Kač osnoval mnogo kmetijskih zadrug na Sp. Štajerskem. Toda le malo jih je krepko živelo, niti kmetsko ljudstvo niti njih voditelji niso razumeli pomena zadrug, še manj so se hoteli poučiti o njem. In vendar brez zadrug se kmet ne bo nikdar postavil na lastna tla! Ne priporočamo ustanovitve zadrug, ker še je premalo razumevanja za to gospodarsko upravo, a tem bolj priporočamo proučevanje združnega življenja in poslovanja, da se pripravijo tla in se ob ugodnejšem času zopet začno snovati kmetske zadruge, edini porok za lepšo bodočnost kmetskega stanu.

Rusko-japonska vojska.

Ker že priznavajo Rusom nasprotni listi, da je našel admiral Togo v admiralu Roždestvenskem sebi enakovrednega nasprotnika na morju, potem smemo že gojiti nado, da je našel tudi svojega mojstra. To nam potrjuje tudi opis, ki ga je priobčil o Roždestvenskem list „Mosk. Vedomosti.“

Žinovij Petrovič-Roždestvenski je — pravi rečeni list — junak iz prejšnje turške vojne, pravi učenc ruskih voditeljev v tej vojni. On se ne da splahiti, in način, kakor je prevozil preliv Malaka, priča o njegovi odločnosti. On se zaveda v polni meri vse resnosti položaja svojega brodogoja v političnem pogledu in se je znal dosedaj izogibati vsakemu kr-

LISTEK.

Turki v Zajckloštru.

Jos. Gosak.

Grmade po gorah goré,
v nebo njih plamen šviga.
Privrel je Turek, — koder gre,
mori, rohani, požiga.
Pred njim je jok, za njim je stok,
Pomagaj zdaj nam večni Bog!

Ni ga ljudstva na svetu, ki bi bilo storilo našemu narodu toliko nepopisnega gorja, si nakopalo tako smrtnega sovraštva, kakor baš Turki. Dasi bo že kmalu dvesto let, kar so rdečehlačarji zadnjič predirjali Slovenski Štajer, vendar še naš kmet zdaj stiska pesti, ko le sliši besedo Turek. S kakšnim gnevom navdajejo dedeci in babice svoje vnuke, ko jim pripovedujejo o raznih grozovitostih teh nevernikov izza davnih dni! In mnogokrat še bo solnce zatonilo v morju večnosti, predno bodo izginili zadnji tabori, se poizgubile pravljice o naših „črnih“ cerkvicah na brdih in gorah, predno bo zarasla našemu ljudstvu globoka rana, ki so mu jo prizadeli fanatični spoznavalci Mohameda.

Nebroj kroži raznih povesti o junaških činih naših pradedov, ki so pogumno odbijali,

še češče pa podlegli kletemu sovragu. Dovolite toraj i to iz zgodovine znamenitega kartuzijanskega samostana, o čigar imenu pa še sedaj spričuje edinole z zelenim bršljanom zarasla groblja.

Bilo je na jesen leta 1531. Kmetje so baš spravljali otavič, predrobljali po hramih tropine in pričakovali samostanskega oskrbnika fratra Servazija, da pride in pobere običajno desetino.

„Dolgo jih ni letos, dolgo, sosed Primec“, je tožil Podvinčan v svoji kleti, meneč zapoznele desetinarje, ko sta poskušala vinsko kapljico, tleskaje z jezikom.

„Ne morejo od doma“, odvrne Podvinčan, „ko pa imajo vsi polne roke s popravljanjem zidov; no saj že gre novica, da so Turki zopet vdarili čez granico.“

„Bog se nas usmili, kaj bomo pričeli; še le pred dvema leti so oblegali Dunaj in pri nas požgali Konjice.“

„Hudo šibo nam je Bog poslal! Kadar nas ne ukončajo kobilice, pa pridejo Turki! Pravim ti, da nismo več daleč od sodnega dneva.“

„Moj oče so mi pravili, da so pred 50 leti ti divjaki z bogatim plenom obloženi prihruli iz Koroške čez Vitanje v Konjice, ter gnali pred seboj več sto ljudi. Tu so se bili en dan ustavili ter napravili veliko pojedino v župnišču.“

„Radoveden sem, zakaj jih ni tistikrat konjiški grof napadel in naklestil?“ vpraša Primec in zvedavo pogleda svojega sosedu.

„Hm, — sraka en, ko drugi. Skrivaj se je govorilo, da so si v zvezi; najbrž je že bilo tako!“

„Da, da! Naše „stare pravde“ nam ne pripoznajo, rajši nas izročajo nevernikom.“

„Eh, kaj nam! Mi še že dihamo pod kloštom, a drugi so siromaki. Sam križani Jezus nam pomagaj!“

Med tem ko sta stara očanca tako mdrovala o hudih časih, tlaki in o nebeških znamenjih, so v Žičah na samostanski pristavi prav vestno krpali razpokline po zidih, zbirali orožje, tesali nove zapuhe in znašali potrebni živež. Brat Izidor je dal za silo utrditi tabor krog cerkve sv. Petra, da bi tako turška moč ne vdarila takoj proti samostanu. Vendar so cerkvene posode in plašče radi varnosti še za časa prenesli v klošter, kjer so bile te dragocenosti le dosti varneje shranjene.

„Turki, Turki! Bežite, rešite se!“ vpile so žene in vse zbegane in zmedene letale krog hiš, ne znajoče, kaj naj bi otele, ko so po gorah vsplamtele grmade in ko so svareči streli naznanjali, da se bliža Turčin. Trebalo je mnogo pregovarjanja strani možakov, da so umirili prvi strah, in žene z deco, starčki in živino odposlali v goro, kamor se ni bilo bati turških

šenju mednarodnih določil. Njegovo brodovje se nahaja izven vodovja pripadajočega kaki državi. Saj se mu tu ni treba bati nenadnega napada. Svojo vožnjo je znal uporabiti v to, da njegovo brodovje predstavlja sedaj eno telo in eno dušo.

Imenovani list tudi zastopa misel, da se Togo sedaj ne bo odločil za resen napad. Zaradi tega se mu pa nikakor ne sme očitati strahopetnost, ampak namen mu je bil vedno, da je nastopal skrajno previdno. To je tudi pametno, kajti japonski admiral umeje dobro, koliko je sedaj v igri za Japonsko. On ve, da Rusija, tudi če izgubi brodovje Roždestvenskega, ni še izgubila vsega. Za Japonsko pa pomenja brodovje Toga — vse! Izguba tega brodovja bi pomenjala — če že ne konca — pa vsaj začetek konca.

O namenih admirala Roždestvenskega piše tržaški dnevnik „Edinost“: Da si uimamo niti sedaj še natančnih sporočil o bivanju III. ruskega brodovja, oziroma njega pridruženju k brodovju Roždestvenskega — in smo celo tega nazora, da ne dobimo takih povsem določenih sporočil iz tega jednostavnega vzroka, ker Rusom ne kaže obešati to na veliki zvon — vendar smatramo mi za gotovo, da se Nebo-gatov že nahaja v Južnokitajskem vodovju. Z združenjem se odpira nov čas za delovanje Roždestvenskega. Prva naloga za delovanje Roždestvenskega je sedaj ta, da vsa tri brodovja za mesece preskrbi z vsemi potrebščinami za nadaljnje napredno gibanje. Nadaljnji cilj Roždestvenskega mora biti ta, da si izbere mesto za usidranje brodovja in za skladišča, to je: temelj za svoje brodovje. Kje bi mogel biti ta temelj? Dosedaj — od 15. oktobra sem — je vozil po samo tujem vodovju, kjer ni smel — po zahtevah mednarodnih predpisov — nikjer dolgo pristati ob kopno. Tega pa ni treba še le povdarjati, kako potrebno je za brodovje, ki je skoro sedem mesecev vozilo po odprtem morju, da dobi mesto za usidranje ladij, za odpočitje in za najrazličnejše poprave, katerih potreba je gotovo nastala. To je že čisto človeška potreba, ne glede na to, da je to v očigled bodočih odločilnih dogodkov posebno in v veliki meri potrebno, da je brodovje povsem pripravljeno. To se pravi: da so ladje čiste, da so stroji in vsi aparati v najboljem stanju, da je moštvo po primernem odpočitku telesno in duševno vsposobljeno za veliki boj, da se nagromadi kolikor le možno veliko živil in streljiva na kakem kraju na kopnem, ležečem v določeni prodiralni smeri čim bližje sovražniku. To je vse potrebno, zato, da se brodovje vsaj za čas bojevanja povsem osamosvoji od velikega trena, to je, od prevoznih ladij. To ravno ni bilo možno dosedaj. Prevoznim ladjam je torej le ta naloga, da na določenem kopnem izkrcajo svoje tovore, in da se oddaljijo, ker one ne pripadajo k boju in bi bile na bojišču za poveljnika le ovira. Kajti če bi bile tu, bi jih morale ščititi vojne ladje, ki bile vsled tega izgubljene za boj.

S tem smo menda pojasnili dovolj, kako važno je, da si rusko brodovje po tolikih mesecih določi in zadobi označeni temelj. Kje bi mogel biti ta temelj? Le ob vходу v Vztočno-kitajsko morje, to je, v območju japonskega otočja, posebej ali ob otoku Formoza, ali ob zapadno od tega ležečih otokih Peskadores, ali ob otokih ob Luču, ki leže vztočno od Formoze. Vsakako se Roždestvenski odloči za kakov otok, ki leži v najkrajši smeri poti od njegovega sedanjega stališča proti Korejski cesti; in sicer se odloči za tak otok, ki bo nudil največ varnosti pred nenadnimi napadi

roparjev. Velika množica pisanega ljudstva je hitela v kreber proti Velikemu Slomu, da bi na skriti, majhni, trdnjavi podobni samostanski zidanci* našla varnega zavetja. Samostanska viničarija je komaj hranila od vseh strani bežeče množice za svojimi trdnimi zidovi.

* Nekdanja samostanska viničarija obstoja še danes z vsemi svojimi obširnimi poslopji v Gornji Suhidoli, pod imenom Grad — pol ure nad Ločami.

(Konec prihodnjic.)

od strani sovražnega brodovja. Zato se nam ne zdi verjetno, da bi si izbral otok Formoza sam, marveč se bržkone odloči za kakov manjši otok, ki ga bo mogel nadvladati brez posebnih priprav. Čim bo dotični otok zaseden od ruskega brodovja, se bo smatral kakor posebno lastno ozemlje in s tem trenutkom ne bodo vse težave in sitnosti radi ozirov na dolžno mednarodno pravo.

Od tega temelja se prične bojevanje, čim so dovršene vse potrebe. Vse kaže pa, da bo to potrebovalo mnogo časa in verjetno je, da dospe na skrajni Vzток tudi četrto brodovje, predno se izvrše odločilni boji na morju. Do tedaj bo Roždestvenski gromadil zaloge na dotičnem temelju in izvrševal poprave, utrdbe, ter prirejal doke za popraviljanje ladij. Mej tem mu bo tudi vršiti važno nalogo s tem, da bo varoval južno Kitajsko morje, pot za prevoze od preliva Malaka do otoka Formoza. Tu bodo namreč ruski prevozi najbolj nadlegovani od japonskih križarjev. Ker rečena pot znaša najmanj sedem dnij, menim, da varovanje prevozov Roždestvenski tako uredi, da sestavi posebno spremljevalno brodovje, ki bo vozilo nasproti prevoznim ladjam, jih spremljalo in odbijalo namere sovražnih ladij. V to se utegne izbrati par starejih ruskih obrežnih oklopnjač iz tretjega brodovja.

Dopisi.

Dobrna pri Celju. Bralno društvo na Dobrni je postalo zagrizenim svojim nasprotnikom zopet neprijetno in sedaj iščejo prilichnosti, da bi se maščevali nad njim. Med tem, ko si je društvo vedelo pridobiti priznanje in pohvalo od vseh pametnih ljudi daleč na okoli, je dobrnskimi nemčurjem in njihovim prijateljem — trn v peti. Komaj je pokazalo zopet krasno svojo zastavo, zašumelo je v nemčurski „goši“ in vse, kar leze in gre po nemčurskih nogah, se je zagnalo vanj. Društvo ima sicer navado, da se samo malo otrese in vsa nemčurska svojat popade na tla in tudi sedaj menda ne bo treba drugega. Nekaj novega je pa danes v tem, da se je nemčurski druhalci pridružil tudi Hrvat Milan Podhraski, po svojem poklicu „salondier“ v dobrnskimi toplicah. Ta hoče nositi zvonec v boju proti društvu. Vsi Dobrnčani smo mislili, da je Milan plačan z deželnim denarjem samo za to, da skrbi za toplice. Da se pa da rabiti tudi v boju proti slovenski narodnosti, to nam je novo. Govori se o Milanu, da imenuje Slovence „bindische Hunde.“ Ne trdimo, da je to rekel, pač pa pozivljamo Milana, da nam v kratkem odgovori po resnici, če je trdil kaj takega ali ne, da vemo v bodoče svoje prijateljstvo proti njemu vravnati. Če ne dobimo odgovora, bo Milan s tem priznal, da je dotične besede v resnici govoril. Milana smo že slišali peti „Lepa naša domovina“; od kod je sedaj vzel ljubezen do nemčurske domovine, res ne vemo. V zadnjem času pa se je možu bojda zgodila nesreča. Šel je po temi po cesti. Če se je vračal iz Velenja, kamor so dobrnski Neslovenci napravili nek izlet, ali pa od Šemerla, kjer so bojda imeli zopet enkrat neko vajo, še ni dognano. Kratko malo, nekaj se mu je zgodilo, o čemur Milan ni prav nič zadovoljen. Radi verjamemo! Da je stvar zanimivejša, govorilo se je drugi dan javno po Toplici: Milan je bil tepen in sicer od — „Bralnega društva“! Ta misel je res vredna nemčurskih slamnatih možgan! Kolikor nam je znano, se društvo za Milana briga toliko, kakor za sneg iz 19. stoletja. Če se bo pa Milan preveč brigal za „Bralno društvo“, lahko postane ustanovni ud.

Take prilichnosti pa ni smela zamuditi, kakor se zdi, žena znanega Pirtovschekega, od dežele plačanega vrtnarja v dobrnskimi toplicah. V prevelikem veselju ali jezi nad nezgodo Milanovo izdala je bojda veliko skrivnost. Da pa ne bo trdila, da jo napadamo brez vzroka, vprašamo jo samo prav uljudno: Milostljiva! ali ste res izrekli sledeče: „Zdaj smo bili tepeni od „Bralnega društva“, drugo-

krat se jim bo „toplih“ povrnilo? Mi ne verjamemo, da bi se ženska izrazila tako bojevito, za to želimo kmalu odgovora.

Kakor se vidi, prihaja sedaj mrzel veter za Slovence od toplic sem. Dobro! Počakali bomo na odgovor Pirtovschekeve, in da se razjasni stvar z Milanom. Če se pa izkaže kot resnica, da vodijo deželni uslužbenci boj proti slovenski narodnosti na Dobrni, opozorimo že lahko danes štajerski deželni odbor, da si bo pridobil velike zasluge za deželne toplice na Dobrni s tem, ako prej ko mogoče pomete z ostro metlo po toplicah. Če pa to ne bo zadostovalo, mu odkrito obljubimo, da bomo začeli odpor proti toplicam samim. Zanesli bodemo agitacijo v najširšo javnost in vneli vihar, ki se ne bo polegel poprej, dokler ne dosežemo vsaj tega, da ne bodo blatili slovenskega ljudstva tisti, ki so plačani deloma tudi s slovenskim denarjem. In če se število topličarjev skrči pri tem tudi na sto, nam bo vse eno. Ako so brezobzirni oni, tudi nam ne bo treba imeti ozirov. Danes še ne obdolžujemo nikogar, hočemo še počakati, pozivljamo pa predsedništvo društva in odbor, da naj se skliče v kratkem odborova seja ali pa izvanredni občni zbor, da vemo vsi, pri čem da smo. Hočemo biti na jasnem: doma, v toplici in v — Gradu!

Vitanje. (Različne novice.) Velikonočne praznike so nekateri zlikovci porabili v to, da so drug drugemu kri puščali. Pri tem velevažnem in zanimivem opravilu pa se enemu izmed njih ni godilo najbolje. Ne baš rahlo na tla položen si je moral dati odpreti več žil. Posebno goreče se je tega padarskega opravila lotil fant, katerega je Bog kaznoval že s tem, da mu je odvzel obe nogi. Ker pa ve, da je pohabljeni siromaček, mu mora orožje pomagati. Pri tej slovesni priliki je imel seboj kar štiri nože; dva skrita v noginih podstavkih. Ko je sedaj videl svojo žrtev, kateri navadno ne more seči do glave ali prs, na tleh ležečo, jo je obdelaval zelo vneto. Moral pa se bo za to prijaznost zagovarjati pred sodnijo, ker so orožniki njemu in njegovim tovarišem z verižicami roke merili ter jih spremili v luknjo kašo pihat. Radovedni smo, kako dolgo se bodo ti ljubeznivi junaki tam hladili, ko se dobro spominjamo, da so nekateri mladeniči bili zaprti več mesecev, ker so po trgu z bičem pokali.

Dne 2. t. m. se je pri neki dobri hiši pripetila nesreča. Mati je vzela svojega otročička v svojo posteljo ter utrujena zaspala. Zjutraj pa ga je našla mrtvega. Brž so ljudje govorili, da je otrok zaduščen. Zadeva je bila naznanjena oblastvim. Pogreb je bil prepovedan, dokler niso otroka raztelesili. A komisija je dognala, da je bila smrt povzročena od pljučnice. Družino je vse to bridko zadelo, ker skoro bi se bila morala mati pri vsej svoji nesreči še zagovarjati, kar bi tudi ne imelo dobrih posledic.

Nadebudno otroče je umrlo tukajšnjemu gozdarju. Iz prijazne ljubeznivosti do njega so se pogreba udeležili vsi imenitnejši Vitanjčani, tudi taki, ki nikoli ne vidijo ali vsaj ne pogledajo na cerkve in na katoliškega duhovnika. Vendar so pri tej priliki pokazali, da je v njih srcih še globoko vkoreninjen verski duh. Vse to je lepo. A nekaj je menda izrednega. Čudno je, zakaj napredni in z modo „seno, slama“ korakajoči tržani k takim rečem jemljajo svoje pse. Ali se nikoli ne morejo ločiti od svojih „pudlnov“? Že vejo, zakaj ne. Vendar imenitne gospe bi jim naj dopovedale, da naj pustijo v miru grobove vernih katoličanov, če se hočejo ozirati na gomile slabovernih tržanov.

Pišee pri Brežicah. (Naša občina.) Iz Pišec, ležečih pod slovenske Orlice, prinese, dragi „Slov. Gospodar“, pač malokedaj kako novico. Temu kriva je naša zaspanost. Kljub temu se mora priznati, da je bilo pred leti v tem oziru še na slabšem. Pišeece so znane vsakemu poznavalcu kot priljubljeno vinarsko zatišje. Vsled tega so tukajšnji prebivalci takorekoč navezani z dušo in telesom na priljubljene njim vinske gorice. In to je vzrok, da

zaostajajo v vseh drugih kmetijskih strokah, kakor v sadjarstvu, živinoreji, poljedelstvu i. t. d., kar bi z ozirom na zelo ugodno lego in podnebje mnogim več donášalo, kakor vinarstvo, katero sedaj z novo ameriško trto pri pomanjkanju silno dragih delavcev mnogo več stane, kakor v prejšnji dobi. Z ozirom na predstoječe je res zelo potrebna ustanovitev kmetijsko-strokovne šole v brežiškem okraju, katera naj bi imela, ako je sploh to mogoče, učni oddelek za pletenje jerbasonov, ker velika škoda je, da se trtice ali šibice za pletenje jerbasonov, katere se tukaj v veliki množini pridelujejo, odpošiljajo na Primorsko in Laško, od koder potem dobivamo jerbason.

Želeti bi bilo, naj bi tukajšnji uplivni rodoljubi v tej zadevi že vendar kaj ukrenili, ker se, kakor je znano, žalibog od umestne strani za nas uboge Slovence le bore malo stori. Posebno mi, ki bivamo na skrajnem delu nam drage štajerske dežele, smo že takorekoč pozabljeni.

Ne ostaja nam toraj nič drugega, kakor da se ravnamo po znanem reku: „Pomagaj si sam in Bog ti bode pomagal.“ V tem smislu delovalo se je zadnja leta v Pišecah, katere so se takorekoč prelčevile.

Ustanovila se je posojilnica, bralno in tamburaško društvo, c. kr. brzojavni in poštni urad z dvakratnim voznim prometom na dan. Občina si je oskrbela prostorno lastno sejmišče, lastno občinsko hišo z vinogradom, kupila najlepši stavbeni prostor v Pišecah, kjer je postavila krasno petrazredno šolsko poslopje, katera stavba je žalibog potisnila do sedaj res v gmotnem oziru na dobrem stoječe občino v dolgove. Kljub temu si občina prizadeva, še novih sejmov dobiti, vodovod postaviti, kateri bi iz občinskega tik župnišča ležečega močnega vrelca privajal vodo k posameznim hišam. Deluje se že mnogo let za napravo prepotrebne okrajne ceste, kot zveza s sosedno bizeljsko občino, ker bi ista olajšala in povzdignila promet obeh občin.

Občinski odbor Pišecce spomnil se je v svoji seji dne 25. marca t. l. tudi svojih dveh mnogozaslužnih mož, ter iste imenoval svojim častnim občanom in sicer: Gospoda Antona Kokot, nadučitelja v pokoju, kateri je tukaj nad 40 let marljivo in hvalevredno deloval, in gosp. Franca Gerec, veleposestnika in tukajšnjega narodnega trgovca za njega obče zasluže, posebno za mnoge dobrote, skazane tukajšnjim ubožcem.

Častne diplome bodo se dotičnim v kratkem izročile. Rad bi še omenil o tukajšnjih štajercijancih in iz sosednih občin, pa se bojim gospod urednikovih škarij, torej isto prihodnjic. Pišecčan.

Marten na Vestfalskem. Slovenci po Vestfalskem in ob Reni se to leto posebno srečne počutimo! Pred prazniki so nas namreč obiskali slovenski gospodje misijonarji. Dne 15. aprila so gospodje v Hambornu, ki je središče tukajšnjih Slovencev, srečno sv. misijon dokončali in dne 16. aprila so odpotovali nazaj v domovino. Večina nas Slovencev žaluje za njimi, ker mi bi radi, da bi vedno med nami ostali. Tukaj v Martenu so nas gospod o. Emerik Mirko posamezno po kolonijah obiskali. Potem smo šli v tukajšno farno cerkev, ki je posvečena sv. Družini. Ko so nastopili na prižnici in nas v maternem jeziku pozdravili, se je marsikateremu porosilo oko veselja in sreče, da vsaj enkrat v letu slišimo materne besede na sv. mestu. Malo nas je tukaj slovenskih naseljencev, vendar pa se je petje lavretanskih litanij tako ubrano razlegalo, da se je posebno domačemu g. župniku dopadlo, čeprav nas niso nobene besede razumeli. Pa so rekli, da Slovenci lepše pojejo kakor Poljaki. Ako še ostane naprej to število Slovencev, treba bi bilo misliti, kako bi se dalo narediti, da bi se stalno naselil en slovenski duhovnik v teh krajih in nam po vsem Vestfalskem in na Reni pastiroval. Dragi rojaki v domovini, pomagajte nam do napredka, da bi Slovenci dobili sem enega stalnega gospoda. V Martenu se snuje Avstrijsko rudarsko društvo za Slovence. Vrlo!

Pittsburg v Severni Ameriki, dne 13. aprila 1905. Po lastni skušnji svarim vas, dragi mi rojaki Slovenskega Štajerja, v vaš lastni prid, da se nikakor ne izseljujete iz vaših ljubeznivih slovenskih domov tako nepremišljeno in v obilnem številu v to zapuščeno in žalostno Ameriko. Vzroki so sledeči: Tukaj je vse prenapolnjeno z delavci. Samo od meseca prosinca do konca meseca sušca prišlo je sem nič manj nego 74.000 delavcev kruha iskat. Lahko si mislite, da še prihajajo vedno bolj in bolj; pritisk je ogromen po vseh tovarnah in rudokopih, tako da delavcem ne morejo delodajalci dovolj z delom postreči, temveč odtrgajo še prejšnjim delavcem plačo vsled tega, ker jih imajo dovolj na razpolago, a novi privandrovci pa tavajo okoli brez vsakega opravka in kratijo in tratijo najdražje kar je na svetu, namreč zlati čas. Mislite si, dragi Slovenci, da tukaj ni vedno dosti dela. Pisec teh vrst sem srečen, ako dobim trikrat v tednu delo, a druge dni ne zaslužim nič, akoravno sem vaje dela in sem že dalj časa v Ameriki. In zakaj to, ker je preveliko delavcev, ki čakajo dela.

Svarim vas tudi, dragi mi rojaki, z ozirom na vaš duševni blagor. Vedite, tukaj v Ameriki ne boste videli in ne slišali mnogo krščanskega, temveč šopiri se očitno pohujšanje, nevera in bogokletstvo, ter zaničevanje matere božje Marije in vsega, kar je krščanskega, sv. zakramentov in vseh drugih krščanskih dolžnosti. Kristjana tukaj grozno osramotijo. Ženijo se po civilnem zakonu na 3 leta tudi naši Slovenci. Nekateri lažejo, da so samskega stanu, akoravno so pustili doma ženo in kopo otrok.

Amerika je tudi silno nevaran kraj. Tukaj se ne vpraša mnogo po umoru in uboju, kakor v Avstriji. Nič ni mar gosposki za človeško zdravje ter obstanek in življenje, ampak pravijo, saj ljudij je itak preveč na svetu.

Kaj je temu vzrok, dragi rojaki, da se v tako ogromnem številu podajate v Ameriko? Gotovo ne greste radovoljno in iz prevzetije ali radovednosti. Nikakor ne! Prisiljeni ste, kar sam predobro znam in kar je tudi mene pognalo prek velikanske morske mlake. Žalibog, da so nas slabe razmere tako daleč pripeljale. Posušil se nam je vir, iz katerega smo zajemali takorekoč naše začasno življenje, denar, in to so bile lepe zelene gorice, katere so nam donášale leto za letom obilo potrebne denarja, s katerim smo se borili za naš obstanek. Ali zdaj je vsahnil ta vir zaradi trtne uši in več drugih njenih sovražnikov za dolga časa. To je krivo tako obžalovanja vrednega položaja našega. Navrh nam pa še tudi gosposka nalaga neznosne zemljiščne davke vedno večje in večje, namesto da bi nam jih bila znižala, ter nam podelila brezobrestna posojila, za katera smo prosili že pred tremi leti. Žalibog, nismo bili uslišani, gosposka srca bila so pretrda, da bi se bila o pravem času omehčala za blagor in obstanek tako prepotrebne kmetijskega stanu, ter mu podelila še v pravem času zaželjeno podporo.

Tam blizu Sotle na Sp. Štajerskem je krivo propadu kmetijskega stanu, kar je meni prav dobro znano, ker gosposka ne dovoli v tamošnjem okrožju boljše poti ali ceste do bližnjega mesta Celje in najbližnje železniške postaje. Leto za letom odbijejo to prepotrebno vozno pot, navzlic mnogoštevilnim tamošnjim kmetom, kateri so vsak po svoji moči obljubili za to cesto prostovoljno denar in drugo potrebno gradivo.

Tako se poda marsikateri kmet v daljni, tuji svet, v Ameriko, iskat boljsega obstanka. In pri tem se jih ponesreči telesno in duševno na tisoče.

Razne stvari.

Iz domačih krajev.

Umril je na Spodnjem Bregu pri Ptujju dne 27. aprila po 14 letni mučni bolezni g. Alojzij Jurca, brat g. Ant. Jurca,

veleposestnika na Ptujju. — Dne 28. aprila pa je umrl tudi na Bregu pri Ptujju gospod Franc Leskoschegg (Leskovšek!) po kratki bolezni v najboljši moški dobi; bil je zagrizen sovražnik Slovencev! Naj mu sveti večna luč! — Umril je v Mozirju dne 28. m. g. dr. F. Böhm, okrožni zdravnik.

Nemška surovost. Včeraj, dne 3. t. m. je bila v Narodnem domu v Mariboru pevška vaja bralnega in pevskega društva „Maribor“ v I. nadstropju. Med petjem priletel naenkrat kakor jajce debel kamen skozi okno. K sreči je zadel ob mizo in od tam zletel nekemu gospodu v prsa. Velika nesreča pa bi se bila lahko zgodila, če bi bil priletel kamen komu v glavo. Torej niti v lastni hiši niso Slovenci v Mariboru več svojega življenja varni. Take posledke ima grdo in nesramno psovnanje mariborske nemške cunje „Marb. Zeitung“!

Pozor, posestniki konj! V Mariboru in okolici se je pojavil pri konjih srab (garje). Vsak, ki opazi na svojem konju tako bolezen, mora to takoj naznaniti občinskemu uradu, sicer bo kaznovan z globo 600 kron ali pa z dvamesečno ječo. Znaki te bolezni so: na vratu in na ramah nastanejo majhne bule, kjer izpadejo lasi in postane krasta. Konj grize in praska, ker ga vse srbi. Zato se tudi vrže na tla in se valja.

Kmet, uboga para! Naša dežela je napravila mnogo trtnic, da bi pomagala kmetu. Toda trtnice ne donášajo kmetu one koristi, kakor bi bilo želeti. Po vseh zasebnih trtnicah se dobe letos trte za nasad po 5 gld., v deželih trtnicah pa po 8 gld. In zraven še mora kmet pri daci plačevati različne direktorje in inspektorje trtnic! Toda da bi se bile trte kaj vredne! Iz deželne trtnice v Kamnici je dobil neki kmet 500 trt, pognalo jih je med 100 komaj 14. Predlanskim je naročil neki kmet 600 trt iz Lembaha, dobil je večinoma suhe trte. Neki kmet iz Ruš je naročil 1000 trt, a komaj 100 jih je pognalo. Kar pa je v trtnicah kaj vredno, tega pa ne dobijo kmetje, ampak meščani in baroni. Letos se je židovskemu potomcu baronu Rosmanitu dovolilo, da si je izbral 20.000 najlepših trt, kmet pa si ne sme izbirati. Seveda, ko je Stiegler v Gradcu izvedel, da vlada med kmeti razburjenje, ker se je Rosmanitu dovolila izbira in ker je Stiegler sam bil zraven pri tem, naročil je voditeljem trtnic, naj sedaj tudi kmetom puste izbirati. Kmetje pa, ki so vedeli, da si je Rosmanit boljše trte izbral, niso hoteli iti več po slabše trte! Tako deželna vlada skrbi za naše kmete! Vse, kar se stori, mora kmet plačevati, koristi pa imajo drugi!

Sv. Trojica v Slov. goricah. Tukajšnja šola so zaprli zaradi ošpic, na katerih je baje čez 50 otrok bolanih. — Prvega majnika je pel v trojiški cerkvi svojo drugo sv. mašo preč. g. novomašnik P. Pavel Potočnik od Sv. Urbana, frunčiskan slovenske provincije. Došli gospodje so občudovali krasno trojiško cerkveno petje.

Sv. Anton v Slovenskih goricah. Po kratki mučni bolezni je umrl dne 25. apr. mladenič Matija Osterc. Imel bi te dni iti k naboru — in res je šel . . . Boter mu je bil obljubil za ta veseli dan goldinar in ga je tudi dal — za sv. mašo. Rajni Matija je bil ud Marijine družbe. Slovesen pogreb je pričal, kako priljubljen je bil rajni med svojimi tovariši. N. p. v m.!

Od Sv. Bolfenka pri Središču. Naš krajan, gospod Karol Mikel, ravnatelj nemške deželne višje realke v Kromerizu, stopi koncem meseca julija t. l. na lastno prošnjo v pokoj. Visoki moravski deželni odbor mu je zaradi njegovega nad tridesetletnega vestnega in uspešnega delovanja na srednjih šolah dovolil popolno dosedanjo plačo kot pokojnino. Čestitamo! Gospod ravnatelj ima pri nas in pri Sv. Miklavžu posestvo ter se rad peča z gospodarstvom, posebno je velik prijatelj sadjarstva, kar bo tukajšnjim okoličanom gotovo mnogo koristilo.

Ptujski „pljuvalnik“, ki čuje na ime „Štajerc“, se „čudi“, da „Gospodar“ svojim

gališkimi fantomi ni svetoval, naj bi pri priložnosti posegli — po nož. Mi se pa nič ne čudimo, da je s tem „pljuvalnik“ na skrivnem namignil svojim pristašem, naj oni sežejo po nož. Ne čudimo se pa zato, ker smo kaj takega od „Štajerca“ navajeni. Sicer pa je namigavanje ptujskega motovila bilo nepotrebno, zakaj njegovi privrženci so, kakor se nam poroča iz Dobrne, itak grozili z nožem, a so bili vkljub temu — „zrolani“. Od tod „Štajerčeva“ jeza! Če ste res radovedni „Kam plovemo“, vam prav prijazno povemo, da rajši med rusko in japonsko brodogradnjo, kakor pa v — nemškutarijo!

„Štajerc“ in slovenski odvetniki. Prijatelj našega lista nam piše: „Štajerc“ vedno napada slovenske odvetnike in ščuva ljudstvo proti njim, češ, da so ti „prvaki“ pravi oderubi, ki izsesavajo ljudstvo na nečuden način, ker svoje posle silno zaračunijo. O nemških odvetnikih pa dosledno molči in nič ne pove, kako znajo ti nemški „prvaki“. Pisicu teh vrstic vposlal je neki slovenski odvetnik pisemce in mu zaračunil 1 K 20 vin., kmalu potem pa je dobil od nemškega odvetnika v Mariboru še krajše pisemce, za kar mu je leta zaračunil 3 K 4 vin. Kateri teh dveh računov je bolj masten? „Štajerc“, kaj ne, ako bi bil ta Slovenec, bi ga gotovo imenoval oderuha? Sploh pa bi bilo na času, da bi „Štajerc“, ta velikodušni prijatelj slovenskega kmeta, vendar že enkrat tudi nemške odvetnike malo pokrtačil.

Iz Ormoža se nam poroča: Pred kratkim sem se peljal mimo nemške šole v Ormožu s kolesom. A kaj se mi je zgodilo? Presneti veter mi ravno takrat klobuk odnese, ko so otroci šli iz šole. Mirno si pobere klobuk in se peljam dalje. Otroci pa za menoj s kamenjem in so kričali „Heil“. Potem sem srečal tudi otroke iz slovenske šole, ki so me pa vsi lepo pozdravili. Torej stariši otrok, pogledajte razliko med otroci nemške in med otroci slovenske šole! Spametujte se! Ne dajajte otrok v nemške mučilnice, ampak v slovenske šole!

V Dramljah smo imeli dne 27. aprila občinsko volitev. Obnesla se je prav povoljno, pa še bolj bi se nam bila, ko bi ne bilo par oseb stalo ob strani ptujske krote.

Imeno pri Podčetrtku. Kakor že nekaj let, so tudi letos zadnjega aprila obhajali imlanski fantje praznik sv. Jurija in ob enem predvečer 1. majnika na lep način na prijaznem gričku pod milim nebom. Že od daleč je bilo videti plapolati zastavo bele, rdeče in modre barve, in streljanje topičev je naznanjalo, da obhajajo vrlji kmetijski fantje narodnjaki kaj posebnega. Posebno vrolo so pa priredili letos že dolgo pričakovano veselico. Pa tudi udeležba je bila dokaj dobra in sicer iz Podčetrtka kakor tudi in domačega kraja. Mili glasovi narodnih pesnij so se razlegali daleč na okrog. Pri tej priliki je pozdravil g. učitelj Kobal zbrane fante in goste, nakar se je razlegal krepki „Živijo!“ Posebno hvalevredna so dekleta, katera so jako narodna in marsikateremu podčetrtškemu nemčurju ob vsaki priliki neustrašeno zasole pod nos.

Zgubljeni denar. Na sejmov dan na velikonočni torek v Guštanju je ofer Ignac Ostovršnik iz Podgorja od skupička za edino kravo, ki jo je imel, izgubil ves papirnat denar 100 K z listnico vred. Kdor je ta denar našel, naj ga blagovoli revežu poslati v Podgorje, pošta Slovenjgradec. Postavno najdnino si seveda sme pridržati.

V Kozjem se je slovesno obhajal 1. maj, da še take slovesnosti stari ljudje ne pomnijo. Topiči so na vse zgodaj pokali na Starem gradu, lepo pritrkovanje zvonov se je čulo iz župne cerkve. Vsi glasi so se združili v tihi jutranji zarji v eno melodijo, v proslavo Mariji, majnikovi Kraljici. Na tako slovesen način so menda Kozjani letos prvokrat pričeli Marijin mesec maj. Pa tudi po sosednih župnijah so gromeli topiči prav tako, kakor v rusko japonski vojski — samo le v proslavo Marije. Lepa hvala vsem tistim, ki so kaj

darovali za slovesnost 1. maja. S tem se spozna, da so vsi tisti vrlji Marijini častilci. Marija majnikova kraljica naj vam vse stotisočero povrne! — Na Veterniku je umrl dne 27. aprila mlad posestnik in mizar Martin Bevc, okoli 32 let star. V kratkem krije dva mlada posestnika črna gomila. Blag jima spomin!

Proste službe. Dve mesti pisarniških pomočnikov se oddajo s 1. junijem 1905 pri c. kr. okrajnem glavarstvu v Konjicah. Pogoji: Znanje obeh deželnih jezikov v govoru in pisavi in pisarniška praksa v službi politične uprave. Plača mesečnih 80 in 70 kron. Prošnje naj se vložijo do 20. maja 1905 pri c. kr. okrajnem glavarstvu v Konjicah.

Nemške ljudske šole v Celju — brezverske. Kaj čudne razmere vladajo v nemških ljudskih šolah v Celju v verskem oziru. V nekaterih razredih ne zapaziš niti razpela, vsled nekega sklepa učiteljskega zbora otroci pred poukom in po pouku ne molijo niti očenaša in ko se je letos nameravala vpeljati šolarska sv. maša za nemške ljudske šole, bilo je koj vse učiteljstvo po koncu, češ, kdo bi še naj po delavnikih hodil v cerkev? Zato pa se ni čuditi, da je slovenska mladina celjske okolice čim dalje bolj posurovela, ker se ji tako v teh ponemčevalnicah zamori ves verski čut. In v take šole še pošiljate vi, krščanski stariši, svoje otroke? Sramota za vsakega očeta in vsako mater, ki izroči svoj največji zaklad tej brezverski šoli!

Brežiške novice. Kakor smo poročali, našli so posestnika Jožefa Vimpolšek a iz Selc lansko leto, dne 9. maja v nekem potoku blizu železnice mrtvega. Ker je mož pozno v noč pil, se je mislilo, da je po nesreči padel v narasli potok in utonil. Rano, katero je imel na glavi, je lahko dobil od kakega kamna, ob katerega je zadel pri padcu. Sedaj je pa orožništvo zaprlo nekega Horvatiča iz Mihalovec, kateri je tisti večer z Vimpolšekom pil in se z njim prepiral, ker ga ima na sumu, da ga je umoril.

Iz Sladke gore pri Šmarji. Minila je ostra zima in prišla je vesela spomlad. Vinograde smo dobro obdelali, veselili smo se, da bode letos vinska trta dala mnogo grozdja. Pa žalibog, naše veselje se je spremenilo v žalost. V nedeljo, dne 23. aprila, je bil hud mrz, da je precej trta pozebla. Večina reznikov in šparoni pa še sedaj meseca maja spijo, kar kaže, da je trta suha, tudi so očesa popolnoma črna. Naši vinogradniki pravijo, da je trta pozebla meseca januarja in februarja in da zato tako slabo žene, da stara in nova trta pojde tako v nič in da je upati le slabe trgatve za prihodnjo jesen. Naši vinogradniki se s takim vzrokom močno motijo. Kajti trta ni od pozimskega časa nič pozebla, ampak trta je uničena le od lanske peronospore (arje). Le oglejmo si vinograd v nizki legi, ki ga je lani škropil izobražen vinorejec na Bobovem, kako trta tamkaj veselo poganja. Pazite, vinogradniki, da letos ne zamudite škropljenja. Ako bi še rja strla vinograde letos, potem je trta uničena. Kaj pomagajo novi nasadi, ako se ne bo prav škropilo, samo medsebojno prepiranje o trtni uši nič ne pomaga.

Nemški kmetje na Češkem so hoteli dne 23. t. m. imeti v Šenfeldu stanovsko zborovanje, na katero so povabili govornika iz Dunaja. Toda napeta nemška stranka, ki hodi za Šenererjem, tega ni dovolila in je razgnala zborovanje. Govornik iz Dunaja ni mogel govoriti. Enako ravnaajo pri nas nemški meščani in tržani. V svojem „Štajercu“ hvalijo le to, kar jim hasni ali vsaj ne škoduje, na kmeta pa se ne ozirajo!

Ljutomer — Gornja Radgona — Ormož. Dne 15. t. m. se začne v Presiki pri Ljutomeru tečaj za izsuševanje (drenažo), ki bo trajal do 20. t. m. Za ta tečaj se bode podelilo 15 ustanov po 20 K, za katere je vložiti prošnjo na deželni odbor štajerski vsaj do 8. t. m. Vse rodoljube v zgoraj imenovanih krajih pozivljamo, da naj grede kmeč-

kim delavcem pri sestavljanju prošenj na roko! (Glej inserat!)

Za kovače! Deželni odbor razpisuje deset deželnih ustanov po 100 kron in več okrajnih ustanov za podkovače, ki se hočejo udeležiti polletnega tečaja na deželni podkovski šoli v Gradcu dne 1. julija t. l. Prošnje so vložiti do 31. t. m. Natančneje določbe so navedene v naznanilu med inserati.

Cerkvene stvari.

Duhovniške vesti. Na župnijo v Puščavi je bil dne 1. t. m. umeščen č. g. župnik Gašpar Zrnko. — Prestavljena sta: č. g. Janez Lorbek, provizor v Mariji Puščavi, kot kaplan v Griže, in č. g. Rudolf Kociper, kaplan v Grižah, v Slivnico pri Celju.

Župnijski izpit so naredili č. gg.: Roman Skerbs, kaplan v Poljčanah, Janez Vogrin, kaplan pri Sv. Petru pri Radgoni, F. Trop, korni vikar v Mariboru in Mat. Zemljic, kaplan v Št. Jakobu v Slov. gor.

Molitvenik. Za lavantinsko škofijo se tiska in izide do sv. birme nova — sedma — izdaja molitvenika „Sv. opravilo“. Rad bi bil dal v roke več. gg. katehetom molitvenik že do spomladi, a ni mi bilo mogoče. Dve leti so trajala silno težavna pogajanja za enotnost besedila v stalnih molitvah po vseh škofijah. Sad tega velikega napora najdejo č. g. gospodje v dveh ravnokar v Ljubljani dotiskanih in naznanjenih molitvenikih: „Šolski molitvenik“ in „Večne življenje“ za odrasle. Kdor brž želi in potrebuje, naj seže po njih, zlasti po molitveniku za odrasle, ki je prav lep. Z g. dr. Pečjakom sva delala oba v dogovoru po istih načelih in se zatorej najini molitveniki po stalnih — po avtoriziranih škofijskih odborih prirejenih molitvah popolnoma krijejo. V tem oziru smo Slovenci — pokorni odloku Svetega odbora za obrede z dne 5. avgusta 1898 — storili jako potreben in gotovo hvalevreden korak. Tudi v drugih oddelkih se najini molitveniki v mnogočem strinjajo. Sicer pa bode za razmere lavantinske škofije umestnejše „Sveto opravilo“ v tem oziru, ker se poleg katekizma drži tudi lavantinskih sinodalnih določb in jih želi — v kolikor spadajo v delokrog molitvenika — v soglasju z istotako na novo prirejeno in že potrjeno izdajo oficijelnega „Sv. opravila“ nekako popularizirati. Zlasti v zadnji sinodalni knjigi je več takih določb, na katere bode vsekako potrebno že šolarje opozoriti in privaditi. Zavaljo tega je dobro, ako počakajo pred vsem gg. katehetje naše škofije na „Sveto opravilo“. Prečastito knezoškofijstvo je odobrilo molitvenik takole: „Kn.-šk. ordinarijat prav rad dovoli . . . da se za šolarje in odrasle najpripravnější molitvenik „Sveto opravilo“ sedmič natisne. Ker se ta predelana in popravljena izdaja tesno naslanja na novi katekizem in na večje „Sveto opravilo“, ki je določeno za očitno službo božjo v naši škofiji, zato bodo č. gg. katehetje dobro storili, ako bodo na to gledali, da bodo vsi šolarji, ki se poslužujejo slovenskih molitvenikov, pri očitni službi božji imeli to novo izdajo „Svetega opravila.“ Bog blagoslovi vas in vse, ki se bodo vašega molitvenika posluževali!“ — Ker pri vsem velikem naporu in obilnih stroških nisem nikoli iskal svojega dobička, upam, da bodo verniki radi segli po Svetem opravilu, kadar izide in da ga bodo spoštovani stariši na priporočilo mojih č. gg. duhovnih sobratov šolarjem tako naročali, da ga bode res imel kolikor mogoče vsak učenec. Kadar izide, se bode naznanilo v „Slov. Gospodarju.“ Zalogo bo imela zopet tiskarna sv. Cirila. Pripomnim še, da se bodo tudi molitvice v spopolnjenem „Dostavku“ nove izdaje katekizma strinjale z našimi molitveniki. Pesmi v Svetem opravilu so vzete iz ljudske pesmarice, ki je potrjena od peterih škofij in kar se naj uvažuje pri šolarskih svetih mašah. Jožef Čede, župnik.

Društvena poročila.

V Nazarjih v Savinjski dolini je bila ustanovljena na belo nedeljo mladeniška družba. Srca in obrazi so vsem družnikom igrali ve-

selja. Celi nastop 29terih fantov bil je prazničen. Slavnost je na vse pričujoče napravila prav dober utis.

Cezanjevci pri Ljutomeru. Naše gasilno društvo si je oskrbelo novo brizgalnico, katero je izdelala tvrdka Flader v Sorgentalu na Češkem za okroglih 1800 K. Že dne 11. nov. 1904 so jo med gromenjem topičev gasilci slovesno pripeljali iz ljutomerskega kolo-dvora v Cezanjevce. Da bi božja vsemogočna roka podpirala človekoljubno delovanje gasilnega društva, so požarniki naprosili vlč. g. dekana Jurkoviča, da naj pokliče blagoslov božji iz nebes na novo brizgalnico. K tej izredni slovesnosti, ki se je vršila ob desetletnici obstanka tega društva, je društvo povabilo vlč. g. duhovnike, vse narodne požarne brambe na Murskem polju, ljutomersko pevsko društvo, veteransko društvo ob Sv. Tomaža in še drugo gospodo in sosedstvo. V nedeljo, dne 30. aprila t. l. popoldne je bilo v Cezanjevcih zbrano mnogo občinstva. Desetletni blagajnik in izvršujoči ud gasilnega društva Dunaj pozdravi v navdušenih besedah cezanjevskega rojaka g. dr. Fr. Feuš, bogoslovnega profesorja iz Maribora, vlč. g. dekana, križevskega župnika g. Weixla, upokojenega župnika g. Skuhala in domače gg. kapelane, nadalje pozdravi vsa častno zastopana bratska gasilna društva iz ljutomerske, križevske in šentjurske župnije, kakor tudi druga povabljenega društva in zbrano občinstvo, ter v kratkih in lepih besedah oriše desetletno delovanje društva. Nato blagoslovi vlč. g. dekan ob asistenci šestih duhovnikov lepo in zelo rabno brizgalnico. Slavnostni govornik, g. kapelan Kociper, čestita društvu, da si je z vse hvale vredno štedljivostjo vedelo oskrbeti to krasno in na Murskem polju gotovo najbolj rabno brizgalnico in jo dalo blagosloviti, trdno zaupajoč, da je vse odvisno od blagoslova in pomoči božje. Z blagoslovljeno brizgalnico je društvo dobilo mogočnega zaveznika zoper sovražni element ogenj, ki povzroča toliko nesreč in žalosti, če preskoči meje svojega namena. Da se izbruhli ogenj more zadušiti, ali vsaj omejiti, da se more rešiti življenje in kolikor možno premoženje nesrečenih pogo-relcev, je treba izurjenega, s primernim orodjem preskrbljenega moštva pod modrim vodstvom. Nastala so sredi preteklega 19. stoletja gasilna društva. Kakor se pri marsikaterem kulturnem pojavu častno in na prvem mestu imenuje ime kakega meniha ali duhovnika, ki je prvi zamislil pomembno, srečno misel, tako tudi kronika požarnih bramb častno imenuje kot začetnike pariške menihe, ki so že v 16. in 17. stoletju sprožili misel o takih društvih ter jo skušali uresničiti. Najbolj in najhitreje se je požarnobrambovsko gibanje razširilo v Nemčiji. Glavni povod k temu je pač dal grozoviti požar, ki je od 5. do 8. maja l. 1842. razsajal v bogatem trgovinskem mestu Hamburgu. Že leto dni poprej je bilo ustanovljeno prvo prostovoljno gasilno društvo na nemških tleh, in sicer v mestu Meissen, l. 1846 pa v Durlachu in Rastattu, l. 1848. v Speyeru in l. 1848. v Avgsburgu. V nekaj letih ni bilo več mesta, ne trga, ne večje vasi, kjer ne bi imeli kake požarne brambe. Dandanes imamo trojne požarne brambe: prostovoljne, obvezne in po poklicu. Prostovoljne požarne brambe so društva, katerih udje se zavežejo, da hočejo na podlagi društvenih pravil v slučaju požara ponesrečenim hiteti na pomoč. Gasilci nimajo nobene plače in društvene zadeve si oskrbujejo in uravnavajo popolnoma samostojno. Pri obveznih brambah, ki so vpeljane v nekaterih državah, se morajo močje in mladeniči gotove starosti po postavi ali po redarskem redu izuriti v ognjegasnem poslu ter v požaru priskočiti na pomoč. Njih zadeve uravnava občinski odbor. Udje požarnih bramb po poklicu se pogodijo z mestnim svetom, da so za primerno plačo vselej in povsod pripravljeni gasiti ogenj. Častnike in podšarže jim imenuje mestni svet. Prostovoljna in obvezna gasilna društva so vsled novodobnega stremljenja po celokupnosti že vsepovsod zdru-

žena v deželne zveze. Leta 1903 so na Nemškem šteli 1,509.333 požarnikov. V avstrijski državni ognjegasni zvezi je bilo l. 1003 4533 prostovoljnih, 54 obveznih in 4 požarne brambe po poklicu. Mož je zveza štela 220.401. Društvenih časnikov in listov se tiska in razširja že nad 30. Velikega pomena je zlasti leta 1889 ustanovljeni mednarodni gasilni kongres, ki je leta 1901 zboroval v Berlinu in leta 1903 pa v Londonu. Na lepem Murskem polju so se gasilna društva začela ustanavljati pred 15 leti. Častno in pohvalno moramo imenovati ljutomersko okrajno posojilnico, ki je okoličane spodbujala k temu in novim društvom dajala gmotne podpore. Prvo gasilno društvo je bilo ustanovljeno na Cvenu, potem pri Sv. Križu in sedaj jih je mnogo. Samo v ljutomerski župniji se štiri gasilna društva, ki delujejo po geslu: Bogu v čast, bližnjemu v pomoč! Pod varstvom sv. mučenca, srčnega vojaškega načelnika Florijana, ki je bil l. 304. utopljen v Anizi na Nižje Avstrijskem, so vsa gasilna društva, saj se pozdravljajo: „Pomoz' Bog in sv. Florijan!“ Želimo, da bi sv. Florijan varoval lepe Cezanjevce ognja, srčno želimo, da ne bi nikdar trebalo nove brizgalnice rabiti v resnem slučaju, če pa bi kdaj to dopadlo večnemu Bogu, potem pa naj deluje ta blagoslovljena brizgalnica pod zaščitno roko sv. Florijana v čast božjo in bližnjemu v pomoč.

Bratje, mi kot krepka četa,
Bodi dan al' boji noč,
Brez bojazni, brez trepeta
Bratu brat gre na pomoč!

Takoj zapoje moški pevski zbor pod vodstvom g. Zacherla sklepne besede govornikove. Sledila je nato domača zabava pri načelniku Vunderlu. To je bil dan veselja, kakoršnih smo v Cezanjevcih še malo doživeli!

Gospodarske stvari.

Absolventje mlekarkega tečaja v Logatecu na Kranjskem so gg.: Sajko Matija iz Studenic pri Poljčanah, Štajersko, Kores Ivan iz Tlak pri Rogatecu na Štajerskem, Bohavšek Franc in Sever Anton iz Brezovice pri Ljubljani, Geržel Jakob iz Gorenj pri Postojni, Gregorič Alojz iz Podkorena, Jane Ivan iz Mošej pri Radoljici, Karbar Ivan iz Most pri Komendi, Kunstek Anton iz Št. Vida pri Zatičini, Rožič Tomaž iz Mengša, Tršar Iv. iz Broda pri Logatecu in Vidmar Ivan iz Izlak pri Zagorju ob Savi. Poučen izlet je priredil mlekarški tečaj iz Logateca in sicer v Postojno, kjer so si učenci ogledali hleve pri g. Deklevi in dež poslancu Arko-tu. Obiskali so dalje sيرانo v Hruševji, kobilarno v Prestranku in mlekarno v Kočah. Izpit prvega mlekarkega tečaja v Logatecu na Kranjskem. Dne 19. aprila je bil Logatec praznično oblečen. Raz hiše so ponosno plapolale zastave, Logatečanom si lahko bral na obrazu ono veselje, ki se poraja samo takrat, ko se zgodi kaj posebnega in rodoljubi so prihiteli od raznih strani, da zapišejo ta dan z zlatimi črkami v zgodovino slovenskega naroda. . . V Logatecu se je vršil izpit prvega obsežnega mlekarkega tečaja. Ta trenutek je za razvoj našega narodnega gospodarstva bolj pomemben, kot bi mislil človek na prvi hip. Naše mlekarstvo se je dosedaj sicer hitelo razvijati, vendar pa je zelo trpelo na tem, da ni imelo zmožnih strokovnjakov. Na slepo srečo so ljudje snovali mlekarne in v njih so zagospodarili velikokrat ljudje, ki niso imeli najmanjšega pojma o mlekarstvu, in ki tudi niso bili zmožni v tej stroki napredovati. Znano pa je, da če slepec slepce vodi, da vsi v jamo padejo. In tako se je zgodilo velikokrat našim mlekarjam, da so propadle ali pa hirale. Danes je kranjska kmetijska družba temu vsaj deloma opomogla. Mlekarški tečaj od 7—8 tednov, ki ga je uvedla v Dol. Logatecu je končan in vodja tega tečaja, mlekarški nadzornik gosp. Legvart, pošilja med ljudstvo prvih dvanajst apostolov mlekarstva. Sredo so se ti mladi pionirji zbrali v logaški občinski pisarni, da pokažejo svoje znanje in dobe spričevala. Mlekarški nadzornik Legvart pozdravi navzoče: vladnega svetnika viteza Laschan-a, podpredsednika kmetijske družbe, drž. in dež. poslanca Povšeta, državnega poslanca dr. Žitnik-a, dež.

poslanca Fran Arko-ta, ravnatelja Pirc-a, okr. glavarja Kremenšek-a, komisarja Domicelj-a, ravnatelja Rozman-a, župana Mulej-a in druge. Nato poroča o tečaju in njegovih učnih uspehih, na kar se začne javna skušnja. Izpraševali so poleg g. Legvarta še živinozdravnik g. Majdič, podjetnik gosp. Ivančič in učitelj Gabrovšek. Učenci so odgovarjali z nepopisno dobrim znanjem. Neizvedenec, ki je te učence poslušal, si je moral misliti: to kar ti znajo, je zame skoraj sama španska vas; saj pa je naravnost čudovito, da so mogli tekom par tednov popolnoma priproste ljudi, od katerih začetkoma vsi niti pisati niso znali, naučiti nele praktične stvari o mlekarstvu, ampak tudi pojme o tako teoretičnih predmetih kot so n. pr. kemija in bakterijologija. Ni čuda, da so vsi navzoči strmeče občudovali uspehe, in da je strokovnjak državni poslanec Povše dejal, da on na dvestletni gospodarski šoli, ki jo je svoj čas vodil, ni nikdar slišal učencev odgovarjati s tako izbornim uspehom. Zato pa se je tudi ta gospod kot predsednik c. kr. kmetijske družbe najtopleje zahvaljeval vsem, ki so pripomogli, da je ta prvi poskus mlekarke šole tako krasno uspel, v prvi vrsti živinozdravniku g. Majdiču, kot predsedniku logaške mlekarne, g. Ivančiču kot učitelju in g. učitelju Gabrovšku, dalje g. Muleju kot zastopniku občine, ki je z vsemi silami podpirala priliko učenja ukaželjne mladine, in končno vladnemu zastopniku gospodu svetniku vitezu Laschanu. Zadnjega je osobito prosil, da naj sporoči tudi ministrstvu o tem, o čemur se je danes sam pričel, namreč, o krasnem uspehu. Naj pa tudi izposluje od vlade, da ne bo ta prvi tečaj zadnji. „Zopet bomo potrkali na vrata“, dejal je g. Povše, „taki večkratni tečaji bodo najboljši pospeševalci našega mlekarstva. S tem bomo najboljše prodrli v ljudstvo in dali najboljšo priliko, da se izvezbajo vsaj v eni stroki ukaželjni učenci.“ Govornik se na to zahvali še g. Legvartu. Vladni svetnik Laschan se zahvali za prireditve c. kr. kmetijski družbi in učiteljem, ter pravi: „Mlekarstvo je v naši deželi največjega pomena, a zanj treba strokovnjaških močij. Ti so bili tukaj učenci, zunaj naj bodo učitelji, ki naj vse to, kar so se v tečaju naučili, sporoče sorojakom“. Na to so si gostje ogledali malo razstavo mlečnih izdelkov, ki so jo priredili učenci. Mlekarški nadzornik je še spregovoril par besed učencem v slovo in lepa slavnost je bila končana.

Bikorejska zadruga v Slov.-Gradcu.

Pod posredovanjem deželnega potovalnega učitelja g. Martina Jelovška a se je v Slov.-Gradcu sodnijski okraj Slovenj-Gradec ustanovila dne 26. aprila „zadruga za rejo bikov“, vpisana zadruga z omejenim poroštvom. Zadruga ima svoj sedež v Slov.-Gradcu in obseže občine Šlov.-Gradec, Staritr, Vrhe in ima namen, povzdigniti govedorejo s tem, da bi se v zadostnem številu skupno nakupovali in redili plemenski biki marijadvorske pasme. Predstojništvo zadruga obstoji iz 6 udov in 3 namestnikov. Izvoljeni so bili: Avgust Günther, kot predsednik; Janez Schöndorfer, kot namestnik; Janez Kramer, tajnik in blagajnik; Ernst Goll, Janez Schuller, Paul Popič, kot udi; Franc Wodounig, Janez Friedl, Otokar Reitter, kot namestniki. Razsodnja obstoji iz 3 udov in 2 namestnikov. Izvoljeni so: Adalbert Steinhauer, Franc Pototschnig, Janez Konečnik, kot udi; Franc Lobe, Frid. Pruš, kot namestnika. Eden opravični delež znes 10 K, pristopnina 2 K, letnina za vsako v letni zadružni spisek vpisano kravo ali telico 1 K 20 v. Dosedaj je 17 udov pristopilo.

Društvena naznanila.

Slov. gospodarsko in izobraževalno društvo „Skala“ pri Sv. Petru niže Maribora ima 7. majnika po večernicah v društveni sobi poučni shod in razgovor o polletnem društvenem delovanju. Člani pridite polnoštevilno.

Vabilo k IV. rednemu občnemu zboru „Kmetijske zadruge za Slovenjgradec in okolico“, kateri se vrši v nedeljo dne 14. maja ob 3. uri popoldan v lastnih prostorih s sledečim dnevnim redom: 1. Poročilo načelstva. 2. Potrdilo letnega računa za l. 1904. 3. Volitev načelstva. 4. Razdelitev čistega dobička. 5. Slučajnosti. K obilni udeležbi vabi načelstvo. F. Verdnik, J. Kac.

Št. Janž na Drav. polju. Dne 14. majnika bo potovalni učitelj gospod Juranič imel poučno predavanje o umni čebeloreji. To zanimivo in za nas prepotrebno predavanje se bo vršilo pri vsakem vremenu ob 3 uri popoldne v šoli. Kmetje in drugi, kakor tudi prijatelji čebeloreje iz okolice se vljudno prosijo, da se v prav obilnem številu udeležijo tega predavanja.

Gospodarsko bralno društvo v Kozjem priredi v nedeljo, dne 7. velikega travna v gostilni gosp. Franca Gučka igro: „Doktor Vsezal in njegov sluga Štipko Tiček.“ Igrala bo nova kozjanska godba, kar bo nekaj posebnega. Vabimo k igri in novi godbi vse sosedne prijatelje v obilnem številu. Upamo, da vam ne bo žal, ker poštenega smeja bo na cente. Na željo se bo igra še ponovila. Posebna vabila se ne bodo razpošiljala.

Kmetijsko društvo v Šmartnu ob Paki bo imelo svoj občni zbor dne 14. maja t. l. ob 8. uri popoldne v občinski pisarni. Ker se bo sklepalo o tem, da bi se društvo likvidiralo, zato se naj vsi udje kolikor mogoče udeležijo.

Moški podružnici sv. Cirila in Metoda v Mariboru je podaril g. oficijal Bahovec 20 K, namesto venca za pokojnim Fr. Breznik, katero svoto je nabral pri samskem omizju. Za Ciril in Metoda nabral Anton Korošec, trgovec v Radgoni, v gostilni Fer. Jurjovič pri Kapeli 8 K.

Zahvala.

Vsem p. n. g. podpornikom, ki so blagovolili gasilnemu društvu pri Sv. Juriju ob Ščavnici letos nakloniti podporo, izreka vodstvo priručno zahvalo, zlasti pa slavni posojilnici v Gornji Radgoni za velikodušni dar 20 kron.

Zahvala.

K. s. izobraževalno društvo v Št. Janžu na Dr. p. izreka tem potom javno zahvalo gospodu Jožefu Snuderl za velikodušni dar 30 K (trideset), kateri znesek so omenjenemu gospodu kot volilnemu komisarju morali plačati sodnijsko obsojeni pristaši Vračka in „Štajerca“ za poškodovanje obleke na dan zadnje delnozborske volitve v 4. kuriji.

Istotako se izreka izkrena zahvala gosp. župniku J. Simonič za darovanih 10 K, kakor tudi gosp. nadučitelju Andreju Golob, gospdč. Reziki Schmidlechner in Trezi Lončarič za mnogobrojne, društvu darovane knjige.

Loterijske številke.

Trst 29. aprila: 69, 27, 85, 28, 2.
Linc 29. aprila: 34, 60, 74, 8, 37.

Slovinci! Spominjajte se „Zgodovinskega društva!“

Tržne cene

v Mariboru od 22. do 29. aprila 1905.

Živila	100 kg	od		do	
		K	h	K	h
Pšenica		20	—	20	80
rž.		16	10	16	90
ječmen		17	10	17	90
oves		16	40	16	20
koruza		17	—	17	80
proso		18	50	19	50
ajda		17	60	18	40
seno		4	80	5	20
slama		8	90	4	30
1 kg					
fižola		—	22	—	28
grah		—	40	—	48
leča		—	36	—	64
krompir		—	—	—	8
sir		—	36	—	40
surovo maslo		2	—	2	80
maslo		1	10	2	40
špeh		1	38	1	44
zelje, kislo		—	28	—	36
repa, kislá		—	20	—	24
1 lit.					
mleko		—	20	—	22
smetana, sladka		—	40	—	56
„ kislá		—	60	—	70
100 glav					
zelje		—	—	—	—
1 kom.					
jajce		—	5	—	—

MALA OZGANILA

Vsaka beseda stane 2 vin.
Najmanjša objava 45 vin.

Vsaka beseda stane 2 vin.
Večkratna objava po dogovoru.

Ti inserati se sprejemajo protisamo predplačilu. Pri vprašanjih na upravništvo se mora pridejati znamka za odgovor.

Proda se.

Stampilje iz kavčuka, modele za predtiskarije izdeluje po ceni Karol Karner, zlatar in graver v Mariboru, gospodarska ulica št. 15. 426 51-45

Posestvo v Fürstu št. 25 s hramom, 3 sobe, kuhinja, hlevi, drvarnica, posestvo meri 40%, orala, se proda za 5000 kron. 1000 kron ostane v hranilnici vknjižene. Pri pogodbi je plačati 1000 kron, ostali znesek se lahko izplača na obroke 4 1/2% obrestovane. Kupna pogodba se izve pri Martin Ravnjaku, lesotrcu v Brestenici pri Mariboru. 264 5

Novo zidana hiša v Studencih z dvema stanovanjema, mali vrt, 1 klet, se po ceni proda. Naslov pove upravništvo „Slov. Gospodar“ v Mariboru. 258 6-6

Vill podobna hiša na deželi (na Štajerskem) 1 nadstropje, 5 oralov zemlje, sadonosnik, vinograd in njiva, ob krajini cesti, sposobna za vsako obrt, se proda za 2200 gld. iz proste roke. Natančneje Jožef Sorko, Vilkom 7, Jarenina. 262 3-3

Novo zidana hiša se prav po ceni proda v Studencih pri Mariboru, Lembaherstrasse 162. 318 3-3

Hiša v Mozirji se proda za 1600 gld. z popolno opravo za barvarijo. Pri kupčiji je plačati 200 gld. ostali denar zna ostati na obresti po 4%. Več pove Franc Fide v Mozirji. 302 3-3

Otvoritev gostilne. Naznanim, da sem prevzel v Mellingerju pri Mariboru gostilno „zur neuen Brühl“, 10 minut iz mesta, ter postrežem z okusnim domačim, pristnim vinom, priljubljenim Götšovim pivom, z okusnimi domačimi klobasami in sploh z mrzlimi jedili. Za obilen obisk prosí Jožef Kokol, gostilničar. 322 2-2

Malo posestvo ki obstoji iz ene hiše, njive, sadonosnik in nekaj lesa, skupaj 5 oralov. Cena 1700 gld. Natančneje pri Sebastjan Leopold v Št. Ilju v Slov. gor. 323 2-2

Novozidana hiša v Studencih št. 185 pri Mariboru, pet sob, 4 kuhinje, lep vrt, studenec, in v hiši grajzlerija, se takoj za 3100 gld. proda. Izplača se lahko samo 1000 gld., drugo ostane od posojilnice. 327 8-2

Novozidan hram, 4 hiše, 4 kuhinje, lep vrt je pri Sv. Jožefu na prodaj. Naslov pri upravništvo. 321 2-2

Nov harmonij se po ceni proda. Pripraven za cen. društva, kakor tudi za zasebnike. Kje? pove iz prijaznosti upravništvo. 333 3-1

Vino na prodaj: 200 hl belega vina iz Haloz letnika 1904 prav dobre kakovosti. Vzorec na zahtevo. Gregorič-dedič, Majberg, pošta Št. Vid pri Ptuj. 332 6-1

Gostilno dobro idočo, z lepo hišo za letni izlet, tabak trafika, grajzlerija in popolna koncesija, dober sadonosnik in vrta, blizo mesta in kolodvora se ceno proda. Sodi tudi za penzioniste. Naslov pove upravništvo. 331 5-1

Dobro idoča gostilna, prodaja duhana, trgovina s špecerijskim blagom ter 4 lepa stanovanja, se takoj proda za 14.000 gold. Izplačati je samo 5000 gold. Poberscherstrasse 46, Maribor. 346 3-1

Proste službe.

Krojaški pomočnik se v stalno delo takoj sprejme pri g. Ivanu Partlič, v Studencih pri Mariboru št. 49. 317 3-3

Mežnar, vratar ali postrežnik, 18 let star, lepega vedenja, išče službe. Nastop precej. Naslov pove upravništvo. 306 3-3

Učenca sprejme pekarski mojster Ijudovit Halbwirt v Slov. Bistrici. 305 3-3

Hlapca in deklo sprejme proti dobri plači Franc Goričar v Letušu, Retica ob Paki. 324 2-2

Izurjena kuharica, 38 let stara, ki se razume na gospodinjstvo išče službe, najraje v kakem župnišču. Naslov pri upravništvo. 347 3-1

Služba organista in cerkovnika (oziroma tudi samo organista) se takoj odda. Pogoji se zvedo ali pismeno ali ustno pri cerkvenem predstojništvu Marija Snežna na Velki. 334 2-1

Cerkovnik in organist se sprejme s prvim majnikom. Kje pove upravništvo. 328 3-1

Dva kovaška pomočnika, enega na pauk enega k ognju sprejme takoj Anton Koren, kovaški mojster na Tezni št. 6, pošta Maribor. 348 1-1

Dva učenca, 15 do 16 let stara, od poštenih kmečkih starišev, sprejme takoj Ivan Cesar, podobar in zlatar v Mozirju, Štajersko. 344 3-1

Dvajsetletni fant močne in krepke postave, zmožen slovenskega in nemškega jezika želi nastopiti službo za hišnega hlapca pri kakem gospodu ali pa tudi v kakšnem zavodu. Naslov pri upravništvo. 340 2-1

Lepa nagrada se izplača taistemu, kedor svetuje najlepši prostor (kraj) za trgovino. Naznaniti je po dopisnici na uredništvo.

Češčena Kraljica!

15 Marijinih pesmi za šmar-nice! Za mešan zbor, solo in orglje. Zložil Ign. Hladnik op. 45. Partitura in 4 glasi 3 K, posamni glas 30 v, poštnina 10 v. — V kat. bukvarni in pri Schventnerju v Ljubljani in pri sklad. v Novemestu. 335 2-1

Knežvo oskrbnštvo v Konjicah išče pridnega in zvestega „konjarja“

kateri naj bi bil oženjen in ne nad 35 let star. Plača po dogovoru, prosto stanovanje, drva in nekaj zemlje. Nastop službe s 1. junijem. 329 2-1

Konjak

iz starega, domačega vina, prodaja franko 4 steklenice 12 K, 2 l. 16 K, novo naravno Franc žganje 2 l K 9-60, žganje iz drožja, tropin in vinskih ostankov 2 l K 5-60. 85 48-12

BENEDIKT HERTL,

posest. graščine Golič pri Konjicah. Štajersko. — Zaloga pri Alojzu Quandestu v Mariboru, Gosposka ulica.

Pozor!

Najbolj trpežni in fini

klobuki

se kupujejo po nizki ceni pri Francu Jankovič

255 8-5 v Vitanju.

Popravila ur

izvršuje 326 2-2 najcenejše in najboljše

E. Gfrerer,

urar, v Gradu 28, Maribor.

Kuverte

s firmo priporoča

tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Naznanilo.

Za polletni tečaj, ki se začne dne 1. julija 1905 na deželni podkovski šoli v Gradcu, se bode podelilo na revne in uboge kovače **deset deželnih ustanov** po 100 K s prostim stanovanjem (kolikor bo dopuščal prostor v zavodu), nadalje tudi ustanove nekaterih okrajnih zastopov tudi po 100 K.

Pogoji so: starost najmanj 18 let, zdrav in telesno močan, domovinska pravica na Štajerskem, dobra ljudsko-šolska izobrazba in najmanj dveletno bavljenje s podkovanjem.

Razven tega se mora vsak prošnik z rezervom zavezati, da bo po dovršenem pouku najmanj tri leta izvrševal svoj obrt kot mojster ali pomočnik na Štajerskem, oziroma v okraju, v katerem je dobil ustanovo.

Prošnje, naslovljene na deželni odbor v Gradcu, se naj pošljejo z reverzom (zaveznim pismom), krstnim listom, domovnico, izučnim spričevalom, z dravstvenim in šolskim spričevalom, potem delavsko knjižico, spričevalom o gmotnih razmerah in o nravnosti

do 31. majnika 1905

na ravnateljstvo gori imenovanega zavoda.

Kovači, ki ne prosijo za ustanovo in bi se radi udeležili tečaja, naj se oglasio v teku prvih treh dnij v začetku tečaja pri vodju. Seboj naj prinesejo dokazilo o dovršeni starosti 18 let, da so delali dve leti kot pomagači in dobro dovršili ljudsko šolo, potem izučno spričevalo ter delavsko knjižico.

Gradec, dne 20. aprila 1905.

Deželni odbor štajerski.

337 1—1

Naznanilo.

Na deželni sadjarski in vinarski šoli v Mariboru se bo oddalo v začetku šolskega leta 1905/6 t. j. 15. sept. t. l. več prostih mest.

Prosilci za ta prosta mesta morajo biti pristojni na Štajersko in najmanj 16 let stari. Prosilci morajo oddati nekolekovane prošnje, ki morajo biti naslovljene na deželni odbor štajerski, osebno pri ravnateljstvu deželne sadjarske in vinorejske šole v Mariboru najpozneje do 15. julija t. l. Prošnji je dodati krstni in domovinski list, zdravniško spričevalo, izkaz o stavljenju koz, nravnostno spričevalo, spričevalo o dovršeni ljudski šoli in ubožno spričevalo.

Dotični, katerim se prosto mesto podeli, se morajo zavezati s pravno veljavnim reverzom (zaveznim pismom), da bodo opravljali po dovršeni šoli oziroma po dovršenju vojaških let tri leta gospodarske službe na Štajerskem, ali pa morajo plačati vsako leto, katero prežive izven dežele, 200 K ravnateljstvu deželne sadjarske šole v Mariboru v deželni fond štajerski. Pri oddaji ustanov se bo posebno oziralo na take sinove kmečkih posestnikov, ki se po dokončani kmetijski šoli vrnejo na svoj dom, da tam gospodarijo. V prošnji je ta okolnost posebej omeniti.

Gradec, v aprilu 1905.

341 1—1

Od deželnega odbora štajerskega.

Naznanilo.

VII. tečaj za drenažo (izsuševanje). Od 15. do vstevši 20. maja se bo vršil tečaj za drenažo (izsuševanje) v Presiki pri Ljutomeru.

Za ta tečaj se bo razdelilo 15 ustanov po 20 K na uboge kmečke delavce.

Namen tega tečaja je vzgoja melioracijskih delavcev, ki se porabijo kot vodje pri melioracijskih delih.

Prošnje za ustanove se morajo poslati vsaj do 8. maja t. l. deželnemu odboru v Gradcu.

Kmetovalci in kmečki delavci, ki se želijo udeležiti tega tečaja na lastne stroške, se s tem vabijo, da se zberejo v pondeljek, dne 15. maja 1905 ob 8 uri dopoldne v Ljutomeru v hotelu „pri Gradcu“ in se oglasio pri vodju g. deželnem kulturnem inženirju Jožefu Sienreichu.

Gradec, dne 25. aprila 1905.

339 1—1

Od deželnega odbora štajerskega.

Primerno berilo za mesec maj.

Kartuzijanskega brata Filipa

Marijino življenje.

Slavospev obsegajoč nad 11.000 verzov. Po staronemškem izvirniku speval M. Zemljšč.

Cena s poštnino K 2.20. Dobiva se le v tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Važno za vinarje!

Jožef Hietzl

(Fiebingerjev naslednik)

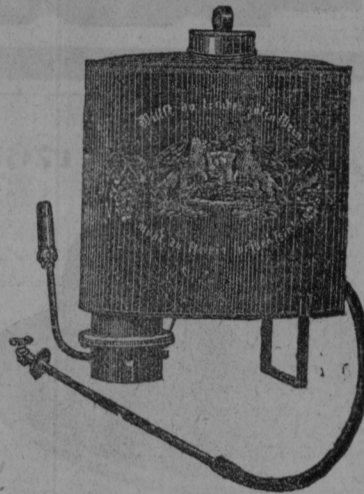
kotlar v Mariboru, Koroška ulica 6.

Opozarjam vinogradnike na moje nove, bakrene vakuume

**peronospora
brizgalnice.**

Z ventili na kroglo in Allweilerjevimi razpršilnikom, vrčko za donajanje in žvepljeni aparati. 380 4—1

Cena popolne brizgalnice 22 K.

Pesmi

iz molitvenika

Venec pobožnih molitev in svetih pesmij

VII. natis

(za-se vezane)

se dobiva v tiskarni sv. Cirila v Mariboru. — Cena: v platno vezano K 1.50, s pošto vred K 1.60.

Ta knjižica se posebno toplo priporoča vsem cenj. gg. pevcem in pevkam.

Zdravje je največje bogastvo!

Kapljice sv. Marka.

Te glasovite in nenadkriljive kapljice sv. Marka se uporabljajo za notranje in zunanje bolezni.

Osebito odstranjujejo trganje in otekanje po kosteh v nogi in roki ter ozdravijo vsak glavobol. Učinkujejo nedosegljivo in spasonosno pri želodčnih boleznih,

ublažujejo katar, urejujejo izmeček, odpravijo naduho, beločline in krče, pospešujejo in zboljšujejo prebavo, čistijo kri in čreva. Prežene velike in male gliste ter vse od glist izhajajoče bolezni. Delujejo izborno proti hripavosti in prehlajenju. Lečijo vse bolezni na jetrih in slezech ter koliko in ščipanje v želodcu. Odpravijo vsako mrzlico in vse iz nje izhajajoče bolezni. Te kapljice so najboljše sredstvo proti bolezni na maternici in madronu ter ne bi smele manjkati v nobeni meščanski in kmečki hiši. Dobiva se samo: **Mestna lekarna, Zagreb**, zato se naj naročujejo točno pod naslovom:

Mestna lekarna, Zagreb, Markov trg št. 68, poleg cerkve sv. Marka.

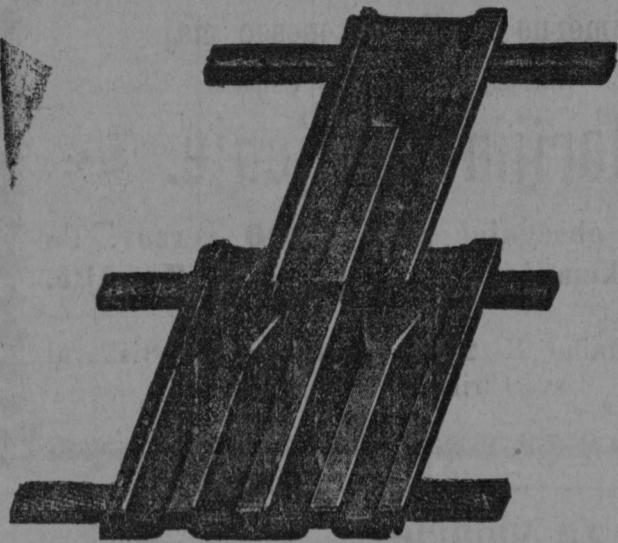
Denar se pošilja naprej ali pa povzame. Manj kot ena dvanajstotnica se ne pošilja. — Cena je naslednja in sicer franco dostavljena na vsako pošto: 1 ducat (12 steklenic) 4 K. 4 ducate (48 steklenic) 14.60 K. 2 ducata (24 steklenic) 8 K. 5 ducate (60 steklenic) 17.— K. 3 ducate (36 steklenic) 11 K.

Imam na tisoče priznanih pisem, da jih ni mogoče tu tiskati, zato navajam samo imena nekaterih gg., ki so s posebnim uspehom rabili kapljice sv. Marka ter popolnoma ozdravili. Ivan Baretinčič, učitelj; Janko Kisur, kr. nadlogar; Stjepan Borčić, župnik; Ilija Mamić, opankar; Zofija Vukelić, šivilja; Josip Seljanič, seljak itd. **Ustanovljena 1. 1860.**

Mestna lekarna, Zagreb,

Markov trg št. 68, poleg cerkve sv. Marka. 646 20-18

Zdravje je največje bogastvo!

F. P. Vidic & Komp Ljubljana,

opekarna in tovarna peči, ponudijo vsako poljudno množino
zarezane strešne opeke, „Koroški model“
(Strangfalzziegel).

Barve: a) rdeči naravno žgani, b) črno impregvirani.

• Te vrste strešniki so patentovani v vseh kulturnih državah. •
Lastniki patentov: F. P. Vidic & Komp. in Josip Marzola.

➡ Najličnejše, najcenejše in najpriprostejše strešno kritje.
Vzorci in prospekte pošljemo na željo brezplačno.

➡ Sprejmejo se zastopniki. ➡ Sprejmejo se zastopniki.
Takojšnja in najzaneslivejša postrežba.

312 20-1

Ustanovljeno 1765

Ustanovljeno 1765

Prva največja zaloga

klobukov

po najnižji ceni je pri

❖ **Wiljemu Leyrer, klobučar** ❖

Maribor, Gospodska ulica šte. 22 na voglu Poštne ulice.

Glavna zaloga od **Panizza** in **Habig-klobukov.**

➡ Popravila se takoj in dobro izdelajo. ➡

312 3-3

Oznaniilo.

Za 11 mesečni učni tečaj na državni gozdarski šoli v Gusverku pri Marijinem Celju (Maria Zell), — tečaj se začne 1. septem. 1905 — podelilo se bo **šest deželnih ustanov** in sicer dve po 500 K in štiri po 400 K.

Prosilci naj vložijo svoje prošnje vsaj do 1. junija t. l. pri štajerskem deželnem odboru v Gradcu; prošnji se naj priloži:

1. Krstni list v dokaz, da je prosilec že spolnil 17. leto in da ni prekoračil 22. leto.

2. Spričevalo okrajnega zdravnika, da so telesno popolnoma sposobni za gozdarsko službo v visokem gorovju, posebno da imajo dober vid in sluh; spričevalo ne sme biti starejše kakor od dne 15. maja 1905.

3. Potrdilo s šolskimi spričevali, da ima prosilec toliko znanja, kolikor si ga more pridobiti z dobrim uspehom na dovršeni meščanski šoli ali na treh letnikih realke ali gimnazije.

4. Dokazilo, da se je prošnik bavil najmanj eno leto z gozdarskim ali enakim delom.

5. Domovnica.

6. Spričevalo o pravosti in obnašanju, če tega ne dokazuje že spričevalo, navedeno v točki 4.

7. Ubožni list.

8. Pravomočna izjava starišev ali dobrotnikov prošilčevih, s katero se zavežejo, da bodo doplačali stroške za 11 mesečno šolanje v kolikor ne bo zadostovala ustanova. Potrebne doneske in čas, kedaj se naj določi, bo določilo vrhovno šolsko vodstvo. Izjavo podpisati morajo tudi tisti, ki bodo skrbeli za gojenca in še dve priči, vrh tega mora izjavo poveriti tudi sodnija ali notar. Na izjavo mora potrditi dotični občinski orad, da je isti, ki je podpisal izjavo, tudi zmožen plačati.

Kdor ne more popolnoma spolniti pogojev 1—8, na istega se ne bo oziralo pri razdelitvi ustanov, ker se ti pogoji zahtevajo tudi za sprejem v c. kr. gozdarsko šolo v Gusverku. Skupni stroški za hrano, postrežbo, perilo, šolske potrebščine in druge male nabave so proračunjene za 11 mesečni pouk na 600 K.

Natančnejša določila o šoli, pouku, hišnem redu, disciplini, so na razpolago pri c. kr. upravi državnega posestva v Gusverku.

Gradec, dne 22. marca 1905.

338 1-1

Štajerski deželni odbor.

ZAHVALA.

Vsem zancem in prijateljem naznanjamo prežalostno vest, da nam je neizprosna smrt pobrala našo prisrčno ljubljeno mater

Jero Kapun,

ki so po dolgi in mučni bolezni ravno na Velikonoč ob 2 uri zjutraj v 65. letu svoje starosti mirno v Gospodu zaspali.

Ob enem se tukaj tudi zahvaljujemo veleč. g. župniku, ki so vodili spreved na pokop-lišče, častitemu g. kaplanu, ki so predragi rajniki podelili sv. zakramente, vsem ljubim sorodnikom, dragim prijateljem in zancem, ter sploh vsem, ki so od blizu in daleč v tako obilnem številu spremljali našo preljubo mater k večnemu počitku. Bog naj vsem stoterno povrne! Neopozabno pokojnico pa priporočamo v pobožno molitev in blag spomin.

Sv. Martin na Pohorju, dne 30. aprila 1905.

340 1-1

Žalujoči otroci.

Trgovina z železnino „Merkur“ P. Majdič, Celje

priporoča: **Traverze, železniške šinje cement, cevi iz kamenščine in strešno lepenko.**

Razne poljedelske stroje
posebno pa

peronospora-brizgalnice.

! Gumi za cepljenje!

Kose, srpi in najboljši brusni kamni. Mreže iz trnjeve žice za ograje. Železno pohištvo in stoli ter mize za vrtove.

Cenik poljedelskih strojev je izšel.

311 3